

Sygn. akt I ACa 333/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Kremer (spr.)
Sędziowie:	SSA Anna Kowacz-Braun SSA Barbara Baran
Protokolant:	st. sekr. sądowy Paulina Klaja

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2018 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa H. S.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 30 października 2017 r. sygn. akt I C 660/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Anna Kowacz-Braun SSA Jan Kremer SSA Barbara B

Sygn. akt I ACa 333/18

UZASADNIENIE

Powód H. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 96 279 zł tytułem należnego odszkodowania z tytułu szkody polegającej na spaleniu się samochodu marki P., nr rej. (...), wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz zwrócenie powodowi kosztów postępowania według norm przepisanych w terminie 14 dni od doręczenia nakazu zapłaty.

Na uzasadnienie swojego żądania powód wskazał, iż w dniu 21 listopada 2012 r. doszło do spalenia się samochodu marki P., nr rej. (...), będącego własnością powoda. Pojazd ten był ubezpieczony w ramach umowy AC z towarzystwem ubezpieczeniowym strony pozwanej – polisa nr (...). Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, rozpoczętego w wyniku zgłoszenia przez powoda szkody całkowitej, strona pozwana przyznała poszkodowanemu odszkodowanie w wysokości 105 521 zł. W opinii powoda kwota ta nie pokrywa poniesionej przez niego szkody, poparciem czego jest fakt, iż suma gwarancyjna ubezpieczenia objętego polisą wynosi 201 800 zł. W związku z tym, w niniejszym postępowaniu powód dochodzi różnicy między sumą gwarancyjną ubezpieczenia a odszkodowaniem wypłaconym mu już przez ubezpieczyciela.

Ponadto powód kwestionuje wycenę wartości pojazdu określonej na dzień zdarzenia sporządzoną przez ubezpieczyciela, zaznaczając, iż wynosi ona co najmniej 200 000 zł i wskazuje, iż zgodnie z wyliczeniem ubezpieczyciela koszt naprawy samochodu wynosi 250 554,90 zł.

W dniu 2 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny wydał w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt(...) nakaz zapłaty uwzględniający powództwo w całości.

Od powyższego nakazu zapłaty strona pozwana w dniu 4 kwietnia 2016 r. wniosła sprzeciw, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania.

Strona pozwana wskazała, iż w sprawie bezsporne jest, że strony zawarły umowę ubezpieczenia AC w oparciu o owu nr (...) oraz, że terminy płatności rat dwóch składek, po 1 752 zł każda (łącznie 3 504 zł), przypadały po dacie szkody i wypłaty odszkodowania. Za bezsporny uznała również fakt, że w okresie ubezpieczenia wystąpiła szkoda całkowita ubezpieczonego opisanego w pozwie samochodu. W takiej sytuacji zgodnie z § 18 ust. 3 owu wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową pozostałości.

Odszkodowanie przyznane powodowi wyliczono w kwocie 109 025 zł odpowiadającej różnicy wartości samochodu sprzed szkody, w wysokości 162 500 zł i wartości rynkowej pojazdu uszkodzonego wynoszącej 53 475 zł. Wysokość odszkodowania została pomniejszona w wyniku potrącenia dokonanego przez ubezpieczyciela o pozostałe do zapłaty składki (3 504 zł), które zgodnie z § 65 ust. 5 owu stały się natychmiast wymagalne. W związku z czym powodowi wypłacono odszkodowanie w wysokości 105 521 zł.

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty powód podtrzymał wszystkie dotychczasowe twierdzenia i wnioski oraz zaprzeczył tym okolicznościom podnoszonym przez stronę pozwaną, których wyraźnie nie przyznał. Ponadto powód zakwestionował uprawnienie pozwanego do obniżenia należnego mu odszkodowania o kwotę składek, podnosząc, iż wykonał wszelkie zobowiązanie wobec pozwanego wynikające z umowy ubezpieczenia.

Sąd Okręgowy w Krakowie uwzględnił powództwo do kwoty 79 275 zł, oddalając dalej idące żądanie po ustaleniu, że strony zawarły umowę ubezpieczenia dobrowolnego AC potwierdzoną polisą nr (...). W umowie tej strony wskazały sumę ubezpieczenia w na kwotę 201 800 zł, a do określenia wartości katalogowej pojazdu zastosowały dodatnią korektę wynoszącą 11,74% wartości katalogowej. Do umowy tej miały zastosowanie ogóle warunku ubezpieczenia (owu). W okresie trwania ubezpieczenia wystąpiła szkoda całkowita pojazdu objętego umową ubezpieczenia AC. Strona pozwana przyznała powodowi odszkodowanie w wysokości 105 521 zł.

W dniu 21 listopada 2011 r. doszło do spalenia pojazdu marki P., nr rej. (...). Tego samego dnia przedmiotowa szkoda została zgłoszona stronie pozwanej. Wartość rynkowa pojazdu nieuszkodzonego na dzień powstania szkody wynosi 197 400 zł, zaś pojazdu uszkodzonego na ten sam dzień – 9 100 zł, a co za tym idzie wartość szkody całkowitej poniesionej przez powoda wynosi 188 300 zł. Do ustalenia tej wartości biegły zastosował dodatnią korektę w wysokości 11,74%, którą strony określiły w umowie ubezpieczenia i korektę ujemną 5% z tytułu indywidualnego zakupu za granicą. Powód z tytułu umowy ubezpieczenia zobowiązany był do uiszczenia 4 rat składki (pierwszej w wysokości 1 753 zł, pozostałych po 1752 zł każde) w terminach płatności: 31 lipca 2012 r., 17 października 2012 r., 17 stycznia

2013 r. oraz 17 kwietnia 2013 r. Terminy płatności 2 ostatnich składek przypadły po terminie powstania szkody. Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedstawionych przez powoda i pozwaną, których treść i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron oraz brak było podstaw do ich kwestionowania przez Sąd z urzędu. Zostały one przyjęte jako wiarygodne dowody w sprawie.

Sąd dokonał także ustaleń faktycznych w oparciu o dowód z opinii biegłego w zakresie techniki samochodowej i kalkulacji kosztów naprawy. W ocenie Sądu biegły wykonał zleconą mu opinię w sposób fachowy i z uwzględnieniem wszelkich aspektów sprawy. Biegły wyczerpująco udzielił odpowiedzi na zadane przez Sąd pytania i uwzględnił wszelkie okoliczności zgłoszone przez strony przed rozprawą 18 października 2017 r., wpływające na wartość samochodu. Opinia została sporządzona przez biegłego posiadającego odpowiednie kwalifikacje i wiedzę, a także wieloletnie doświadczeniem. Biegły dokonał szczegółowej analizy dokumentów zgromadzonych w aktach w tym postanowień umowy. Argumentacja przedstawiona przez biegłego jest spójna, konsekwentna i nie budziła wątpliwości Sądu. Sąd na zasadzie art. 207 § 6 k.p.c. pominął wnioski dowodowe stron złożone na rozprawie w dniu 18 października 2017 r., jako spóźnione. Uwzględnienie tych wniosków prowadziłoby do zwłoki postępowania wobec konieczności czynienia zupełnie nowych ustaleń, które dotychczas nie były przez strony podnoszone - zarówno w zakresie uszkodzeń jakie wynikał ze zdarzenia z 5 września 2012 r. (podniesione przez stronę pozwaną) jaki i serwisowania samochodu przed szkodą (podniesione przez powoda), w sytuacji gdy okoliczności te i wnioski dowodowe winny być zgłoszone już w pozwie lub po doręczeniu opinii biegłego i odpowiedzi na pozew.

Sąd Okręgowy uwzględniając powództwo w części wskazał na obowiązujące przepisy w szczególności treść art. 805 § 1 k.c. stanowiącego, że przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Celem umowy ubezpieczenia jest zapewnienie ubezpieczającemu ochrony ubezpieczeniowej, której realizacja sprowadza się do wypłaty przez zakład ubezpieczeń oznaczonego w umowie świadczenia. W przypadku ubezpieczeń majątkowych jest to wypłata odszkodowania na pokrycie szkody w ubezpieczonym mieniu lub odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia powszechnie stosowane są ogólne warunki ubezpieczenia, choć nie można również wykluczyć, iż umowa dojdzie do skutku bez ich wykorzystania. W myśl § 15 ust. 1 owu odszkodowanie nie może być wyższe niż suma ubezpieczenia. Zgodnie z § 18 ust. 4 owu w razie powstania szkody całkowitej wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową pozostałości, z uwzględnieniem warunków umowy AC, przy czym wartość rynkowa pozostałości jest ustalana indywidualnie, w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów). Natomiast w myśl § 65 ust. 5 w AC i MC w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, jeżeli odszkodowanie lub suma tego odszkodowania i odszkodowań dotąd wypłaconych powoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, raty składki, których termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, stają się natychmiast wymagalne i płatne w dniu wypłaty odszkodowania.

Na podstawie § 75 ust. 1 owu (...) S.A. dokonuje wypłaty odszkodowania, w tym zwrotu kosztów, lub świadczenia w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym. W niniejszej sprawie powód dochodzi różnicy między sumą ubezpieczenia wynoszącą 201 800 zł a wypłaconym odszkodowaniem w wysokości 105 521 zł. Różnica ta wynosi 96 279 zł.

W ocenie Sądu niezasadnym było przyjęcie, że dla wyliczenia odszkodowania winna być przyjęta kwota 201 800 zł., stanowiąca przyjętą przez strony, w dniu zawierania umowy, wartość pojazdu przyjmowanego do ochrony i równocześnie sumę ubezpieczenia. Suma ta stanowi jedynie górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela w wypadku szkody.

Strony nie umówiły się na przyjęcie stałej sumy ubezpieczenia (choć była taka możliwość), co oznacza, że w sytuacji wystąpienia szkody brana jest pod uwagę wartość auta na moment tuż przed kolizją.

Sąd na podstawie opinii biegłego ustalił, że szkoda poniesiona przez powoda w związku ze spalaniem pojazdu wyniosła 188 300 zł. Stanowiła ona różnicę między wartością ubezpieczonego pojazdu z przed powstania szkody tj. 197.400 zł., przy uwzględnieniu dodatnich korekt w tym korekty w wysokości 11,74%, którą strony określiły w umowie ubezpieczenia i korekty ujemnej 5% z tytułu indywidualnego zakupu za granicą, a wartością uszkodzonego pojazdu 9.100 zł.

Od tej kwoty należało odliczyć wypłacone już odszkodowanie w wysokości 105 521 zł oraz kwotę 3 504 zł tytułem dwóch rat składki, które zgodnie z § 65 ust. 5 owu stały się wymagalne, a termin ich płatności przypadał na termin wypłaty odszkodowania, powód wbrew regule z art. 6 k.c. nie udowodnił by uiszczył brakującą kwotę składek. W związku z powyższym Sąd w punkcie I wyroku zasądził od pozwanego kwotę 79 275 zł (188 300 zł – 105 521 zł – 3 504 zł), oddalając powództwo w pozostałym zakresie w punkcie II.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c. w zw. z art. 359 § 1 i 2 k.c. z uwzględnieniem zmian dokonanych nowelizacją z dnia 9 października 2015 r., uwzględniając fakt, iż zgodnie z treścią § 75 ust. 1 owu strona pozwana pozostawała w zwłoce z zapłatą odszkodowania począwszy od dnia 22 grudnia 2012 r. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Powód wygrał proces w 82%, a przegrał w 18%. Powód poniósł koszty opłaty od pozwu w kwocie 4814 zł. i koszt opinii biegłego 825,79 zł., razem 5639,79 zł.

Obydwie strony poniosły zastępstwa procesowego w wysokości ustalonej zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa tj. w kwocie po 3600 zł. i po 17 zł. opłaty skarbowej od pełnomocnictw. Suma wszystkich kosztów wynosi 12874 zł.

Uwzględniając w/w proporcje strona pozwana powinna ponieść koszt w wysokości 10 556 zł. ($12874 \times 82\% = 10556$) a powód 2317 zł.

Sąd zasądził więc na rzecz powoda kwotę 6.939,68 zł stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami które powód poniósł, a które winien ponieść (9256,68 – 2317).

Wyrok ten zaskarżył w części apelacją strona pozwana w zakresie kwoty 33 896 zł wnosząc o jego zmianę przez obniżenie wysokości zasądzonej kwoty o kwotę zaskarżenia a także w zakresie kosztów postępowania.

Strona pozwana zarzucił sprzeczność ustaleń z zebrany w sprawie materiałem dowodowym przez przyjęcie, że wartość uszkodzonego pojazdu wyniosła 9100zł podczas gdy w aktach sprawy znajduje się wynik licytacji przeprowadzonej na aukcji internetowej z kwotą 46 500zł zaoferowaną za ten pojazd; nie dokonanie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału w rozumieniu art. 233 § 1 k.p.c. przez całkowite pominięcie dowodu z raportu zamknięcia aukcji internetowej. W uzasadnieniu wskazała dodatkowo, że wobec wyniku aukcji oparcie się na opinii biegłego nie było uzasadnione, gdyż był podmiot działający na rynku oferujący wyższą kwotę, (...) O. S. M..

Sąd Apelacyjny zważył co następuje: Apelacja strony pozwanej nie była zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i wywody prawne Sądu I instancji i przyjmuje je za własne. Istota sporu przedstawionego w apelacji sprowadza się do tego czy Sąd I instancji prawidłowo przyjął wartość pozostałości po szkodzie całkowitej spalonego pojazdu. Sąd I instancji przyjął wartość pozostałości na podstawie opinii biegłego, która nie została skutecznie podważona, zakwestionowana. W związku z tym rozważenia wymagał charakter aukcji internetowej przeprowadzonej za pośrednictwem platformy strony pozwanej i konsekwencji wylicytowanej na niej kwoty za samochód w tym dla oceny opinii biegłego. Sąd Apelacyjny, co do zasady nie kwestionuje stworzenia możliwości zbycia pozostałości, bądź uszkodzonego samochodu za pośrednictwem platformy internetowej oferowanej przez stronę pozwaną. Okoliczność ta jednak nie skutkuje związaniem poszkodowanego ani koniecznością skorzystania z tej platformy, ani związaniem ceną na niej wylicytowaną w szczególności gdy istotnie odbiega ona od wyceny biegłego, cen oferowanych na rynku, jak i wówczas gdy osoba nabywcy może wzbudzać wątpliwości co do wiarygodności. Umowa o świadczenie usług drogą elektroniczną w § 3 przewiduje ewentualną odpowiedzialność

odszkodowawczą oferenta jak też zaproponowanie zawarcia umowy kolejnej osobie w razie nie przystąpienia oferenta do umowy a więc przewiduje możliwość nie uzyskania najwyższej wylicytowanej kwoty. W związku z tym nie można skutecznie zarzucić powodowi nie zawarcia umowy z oferentem. Na marginesie z rejestru podmiotów gospodarczych wynika, że oferent wskazany przez stronę pozwaną w zakończonej aukcji zakończył działalność. Z wyników aukcji wynika, że kolejni oferenci licytowali ceny zbliżone do oszacowania biegłego i tym samym ten poziom cen należało uznać za poziom rynkowy, w szczególności przy różnicy cen 46 500zł a około 10 000zł. Odnosząc się do wysokości wartości pozostałości strona pozwana miała możliwość wniesienia o przeprowadzenie dowodu z dokumentu zbycia przez powoda pozostałości.

W tym stanie rzeczy ustalenia Sądu I instancji nie były sprzeczne z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, a również zarzut braku wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego nie był zasadny, Sąd okoliczności te brał pod uwagę, a Sąd II instancji ponownie dokonał ich analizy. Z przedstawionych przyczyn apelacja uległa oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., a o kosztach orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 391 §1 k.p.c.

SSA Anna Kowacz Braun SSA Jan Kremer SSA Barbara Baran